

BREDASCHE

STAAT-, LETTERKUNDIG

NIEUWS-

Zondag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

17 November.

FRANKE RIJ K.

PARIJS, den 14den November.

Bergisteren zijn de prias van Joinville en de hertog van Aumale over den spoorweg van Orleans naar Toulon vertrokken, om zich aldaar naar Napels in te schepen; 's konings aide-de-camp, de luitenant-generaal Durosnel, die Z. M. bij het huwelijk moet vertegenwoordigen, vergezelt de Prinsen, terwijl reeds een paar staatsdames der toekomstige hertogin van Aumale naar Toulon zijn afgereisd. Het stoomfregat van 460 paardenkracht, de Gomer, en de Pluton, zullen HH. KK. HH. naar Napels overbrengen, waar zij den 20sten of 21sten verwacht worden. Het huwelijk zal den 26sten, de verjaardag van het huwelijk van den koning en de koningin der Franschen, worden gesloten. In de eerste dagen van December wordt het jeugdig paar in Frankrijk verwacht.

Het fransch eskader onder den vice-admiraal Parceval-Deschenes heeft last om zich naar Napels te begeven; het bestaat uit de schepen Ocean, Marengo en Alger en de stoomboot Gassendi.

De feestten waarmede de stad Toulon den prins van Joinville wilde vereeren bij zijne terugkomst van de kusten van Marocco, zullen thans plaats hebben bij zijne terugkomst van Napels en dan mede ter eere strakken van den hertog en de hertogin van Aumale.

Volgens de gewone correspondentie der hoofdstad zouden de meeste gedeputeerden niet twifelen of er zouden tegen het einde der volgende zitting algemeene verkiezingen bevolen worden en reeds nu bedacht zijn in de departementen, om zich van de herkiezing tegen dien tijd te verzekeren.

Zeker heer Ruolz heeft aangeboden om den dom der Invaliden op nieuw te vergulden, voor eene som van 800,000 fr.; onder het keizerrijk heeft de vergulding ruim anderhalf miljoen fr. gekost.

De heer Thiers ziet thans de proeven na van het eerste deel zijner geschiedenis van het keizerrijk, dat met 1° Januarij aanstaande verschijnt moet.

De heer Lamartine wordt in 't begin van December in de hoofdstad verwacht.

De jongste berigten uit Algiers melden dat de maarschalk Bugeaud, reeds den 4den dezer aan boord van de Sphinx van Dellys te Algiers is teruggekomen. Met zijne terugkomst heeft men de bevestiging bekomen, dat de stam der Flissas zich ten gevolge van de jongste expeditie onderworpen heeft, en een andere stam, de Beni-Djenad over zijne onderwerping onderhandelingen had aangeknoopt. Het geheele land aan die zijde was met schrik vervuld. De troepen die tot de jongste expeditie aan de oostzijde der provincie zijn gebruikt geweest, zouden thans na hunne terugkomst te Algiers, weder den arbeid aan openbare werken hervatten.

De maarschalk Bugeaud maakte zich gereed om van het hem gegund tweemaandelijksch verlof gebruik te maken om zich naar Frankrijk te begeven.

Van onderscheiden gewesten in het rijk ontvangt men tijdingen van schade door het water aangerigt. Te Hayre is de zee den 12den tot eene ontzettende hoogte gestegen en heeft al de kaden onder water gezet en de omstreken geïnundeerd. Te Lyon bleef de Rhone steeds wassende, ook de Seine staat zeer hoog. Op Corsica en bijzonder in de stad Ajaccio is groote schade aangerigt, en uit Lombardije schrijft men, dat de Arno, door de sedert veertien dagen gevallen regen en het menigvuldig van 't gebergte afstortend water, verre buiten hare oevers getreden is en geduchte schade heeft veroorzaakt.

— Een telegraphisch berigt uit Spanje heeft de tijding overgebracht dat het congres den 8sten het ontwerp-adres van antwoord op de openingsaanspraak in zijn geheel heeft aangenomen. De bijzondere berigten uit Madrid tot den 8sten melden nader, dat het een der Katalonische leden, de heer Sairo, gelukt was, in weerwil van het verzet der ministers, in de 9de § eene verandering te doen doorgaan. Aldaar werd gezegd: dat te midden van den vrede en ten gevolge der hervorming de opkomende nijverheid eene snelle vlugt begon te nemen; maar deze zinsnelle is in dien zin veranderd, dat de opkomende nijverheid te midden van den vrede en ten gevolge der hervormingen, meer dan ooit eene krachtige bescherming noodig had.

Den 9den zou te Madrid de discussie over het ontwerp tot hervorming der constitutie een aanvang nemen.

Te Sevilla hadden zich eenige teekenen van onlusten geopenbaard.

De instructie van de zaak des generaa's Prim werd te Madrid met nieuwen ijver voortgezet.

— In de ontleedzaal van het St. Carles-collegie, te Madrid, vonden onlangs de leerlingen, bij het openen der linker zijde van de borst eens lijks, daarin geen hart. Bij nader onderzoek bemerkte men dat het in de rechter holte der borst lag, tevens met al de ingewandsdeelen, die gewoonlijk aan de andere zijde gevonden worden. De hoogleraren hebben, bij nader onderzoek, de bevinding der verwikkelingen bevestigd gevonden. Dit is het vierde of vijfde voorbeeld van dien aard, zegt men, hetwelk de geschiedboeken der ontleedkunde aanbieden.

— Ter beurze van heden (14 November) waren genoteerd: 5 pCt. 119,50; 3 pCt. 82,75; Nap. r. 98,60; Spanje 5 pCt. 33; 3 pCt. 36⁷/₈; Rom. L. 103¹/₂.

DUITSCHLAND

FRANKFORT, den 12den November.

Z. M. de Koning van Beieren heeft een bevelschrift uitgevaardigd, houdende, dat voortaan alle militairen der conscriptie, die niet tot de Roomsch-Katholieke godsdienst behooren, vrij zullen zijn van dienst te doen bij hooge processien.

Van de Italiaansche grenzen wordt, onder dagteekening van den 29 October, gemeld, dat voor eenige dagen van het dak van het paleis des Groothertogs van Toscane, tijdens die Vorst zich in hetzelfde bevond, een schot is gelost, waardoor een hofbediende, die naar buiten kwam, gewond is. Alle pogingen, om den dader te ontdekken, waren tot dus verre vruchteloos geweest.

— In den Griekschen *Moniteur* van den 20sten October vindt men een overzicht van het gebruik, hetwelk van de leeningen is gemaakt. Dit overzicht stelt de Grieksche finantien in een gunstiger daglicht, dan men dezelve gewoon is te beschouwen. Griekenland heeft sedert 1833 aan buitenlandsche leeningen ontvangen: van het huis Rothschild 66,600,000 en van de Beijersche regering 4,458,448, te zamen 71,058,448 drachmen. Van deze som, die men ter verbetering van den toestand, in welken Griekenland zich in 1833 bevond, aangewend acht, hebben de drie beschikbare mogendheden, aan renten en tot aflossing van de leening Rothschild, tot 1842 terugbekomen 27,143,949; heeft de Staat als schadevergoeding bekomen 12,531,164 drachmen, en de mogendheden, tot aflossing der schuld Capodistrias, betaald 2,325,000, heeft de heer Eynard ten zelliden doeleinde bekomen 220,000, heeft het disconteren en negotieren van de leening Rothschild gekost 6,600,000; te zamen 48,880,113 dr. Dit afgetrokken van 71,058,448, rest 22,178,335 dr. Trekt men nu hiervan af de kosten van het regentschap, 8,340,862, en de kosten tot onderhoud der Beijersche hulptroepen en vrijwilligers, alsmede

die van het vroegere, veel kostbaarder militair-wezen van de jaren 1833—1837, tegen 14,000,000, en alzoo deze beide te zamen 22,340,862 drachmen; zoo blijft er van de geheele leening *Rothschild* en die van Beijeren overig 437,473 dr. Desniettemin heeft Griekenland sedert 1842 aan renten en aflossing van de leening *Rothschild* betaald 6,300,000 en aan Beijeren 2,749,613, te zamen 9,049,613 dr. Dit nu heeft niet anders kunnen gebeuren, dan door het ligten van deze sommen uit de opbrengst der binnenlandsche hulpbronnen van Griekenland.

De tegenwoordige schuld bestaat in renten en aflossing van de leening *Rothschild* sedert 1843, ten bedrage van omstreeks 4 miljoen 's jaars, de Beijersche schuld tegen 500,000 's jaars, twee posten, die het budget met eenen jaarlijkschen last van 4,500,000 bezwaren; daar Frankrijk tot het betalen der renten en aflossingen van de leening *Rothschild* een speciaal credit geopend heeft, zoo is de staat ook nog bovendien aan Frankrijk afzonderlijk, omstreeks een miljoen drachmen schuldig.

De dochter van den beroemden Grieksch hield *Bazzaris* is in het kruwelijk getreden met den luitenant-kolonel *Kanadscha*, commandant der Koninklijke militaire school te Athene.

Alle berigten van den Kaukasus stemmen daarin overeen, dat de veldtocht der Russen op dit gebergte weder geheel mislukt is. Hun verlies door ziekte, desertie en vijandelijke wapenen, wordt ten minste op 20000 man geschat. Daaronder bevinden zich vele officieren en zonen van de aanzienlijkste familiën. Bovendien hebben stammen, die zich sedert eenige jaren rustig en neutraal gehouden hebben, de wapenen tegen Rusland opgevat. Het eindigen der operatiën, buitengewoon vroeg in dit jaar, schrijft men vooral toe aan de moeraskoortsen, aan de ontmoediging der soldaten en aan de oneenigheid der bevelhebbers. Deze berigten worden echter te St. Petersburg tegengesproken, en men geeft er van overwinningen op.

ENGELAND.

LONDEN, den 13den November.

Den 11den dezer is te Windsor groote parade door de troepen gehouden, welke de koningin met prins *Albert* en hunne drie onste kinders bijwoonden.

Op het banket, door den Lord Maire van Londen bij de aanvaarding van zijn ambt gegeven, heeft de fransche gezant *de Saint-Aulaire* den toast, op het welzijn des Konings der Franschen ingesteld, met groote hartelijkheid beantwoord, en zijn de door hem bij die gelegenheid gemaakte opmerkingen daverend toegejuicht. Om een denkbeeld te geven van den overvloed der gerechten, bij dit feest opgedischt, zal het volstaan te zeggen, dat vierhonderd en vijftig terrines met echte schildpadsop, drie en vijftig hammen, drie en veertig ossentongen, tachtig kalkoenen, even zoo vele faisanten, vier en twintig ganzen en veertig schotels patrijzen, onder die gerechten behoorden, en dat al het overige naar evenredigheid was. Op het nageregt prijken niet minder, dan honderd groote annanassen, tweehonderd schotels met druiven, vijftig met appelen, honderd met peren, vijf en zeventig met tachtig met gedroogde en ingemaakte vruchten, tweehonderd en vijftig crèmes à la glace, enz.

De *Irish* heeft aangevangen zijne vertoogen, wegens de onvrede van de Ieren over de vereeniging voor Ierland, in de drie Koninkrijken; in de dagbladen openbaar te maken. Het eerste dier vertoogen is gewijd aan eene ontwikkeling der nadelen, die, zijns inziens, uit de tegenwoordige inrigting van het verbond tusschen Groot-Brittanje en Ierland voortgevloeid zijn, of nog verder zullen voortvloeijen.

Op de laatste paardenmarkt te Howden, de grootste in Engeland, merkte men een Chinees op, die, door een tolk bijgestaan, aankopen deed voor den Beheerscher van het Nemelsche Rijk; waar de paarden zeer zeldzaam zijn. Volgens de laatste berichten van den 4 dezer, was de bill van indemniteit, ten behoeve der Ministers, nu met drie en zeventig tegen vier en twintig stemmen in de Kamer der Gedeputeerden aangenomen, en zou denkelijk ook, ofschoon na langeren tegenstand en niet met eene zoo groote meerderheid, bij de Pairs doorgaan, in welk geval zich het Kabinet als voor langen tijd gevestigd zal kunnen beschouwen. — Tusschen de Fransche en Portugesche Gouvernemen ten is eene overeenkomst gesloten, wegens eene geregelde communicatie, met pakketbooten der fransche marine, tusschen St. Nazaire bij Nantes en onderscheiden havens van Portugal.

Nadere brieven van Havannah behelzen een zeer treurig tafereel der schade, door den reeds vernelden orkaan op het

eiland Cuba, den 4 October, te weeg gebragt. Alleen in de haven van Havannah zijn niet minder dan zeventig schepen vernield, waardoor de handel met de nabijgelegen plaatsen eene langdurige stremming ondergaan zou. De Gouverneur had terstond een bevelschrift uitgevaardigd, waarbij alle inkomende regten op bouwmaterialen en de noodigste levensbehoef ten voor den tijd van minstens zes maanden opgeheven worden.

— Ter beurze van heden (13 November) waren de fondsen genoteerd: 3 pCt. gec. 100¹/₈; Ned. 2¹/₂ pCt. 62¹/₄; 5 pCt. 99³/₈; Spanje 3 pCt. 35¹/₄; Passive 6¹/₈; Deferred 15¹/₄; Portugal 2¹/₂ pCt. 55; Braz. 87¹/₈; Mexico 35¹/₄.

BELGIE.

BRUSSEL, den 15den November.

De kamer der vertegenwoordigers heeft gisteren de artikelen van het ontwerp tot verhooging van de traktementen der leden van de regterlijke magt afgehandeld. In de vorige zitting had zij de voorgestelde verhooging van de traktementen bij het hoog militair gerechtshof allen verworpen.

Heden beraadslaagt de kamer over het gevraagd credit tot aanvulling der oorlogskosten over het loopende jaar.

Eene commissie van Antwerpsche raffinadeurs, handelaars en reeders heeft zich voor eenige dagen bij den minister van finantien gevoegd om hem over den kwijnenden staat der raffinaderijen te onderhouden, en zou de toezegging gekregen hebben van de aanbieding eens ontwerps op dit stuk, in den loop der zitting van de wetgewende kamers.

In den nacht van den 11den op den 12den heeft een geweldige storm met zware regenvlagen op de vlaamsche kust geheerscht. De zee was zeer onstuimig, zoodat de engelsche brievenmaal in drie dagen tijds te Ostende niet is aangekomen, noch van daar heeft kunnen vertrekken. Van ongelukken op zee heeft men nog niet gehoord.

Onder de gevangenen in het huis van arrest te Gent bevonden zich eenige Franschen, die met jaloezij eenen onderwijzer doodstak, en tot altijd durende gevangenis is veroordeeld. Deze man is thans een millionnaire, doch werd door de opperman in de gevangenis met het gevangenis-uniform aan. In hetzelfde gevangenis leeft een man van 90 jaren, die langer dan eene halve eeuw aldaar heeft doorgebracht, en die zijne gevangenis zoo zeer tot gewoonte is geworden, dat, alhoewel men hem dikwijls zijne vrijheid heeft aangeboden, hij steeds heeft verzocht in de gevangenis te mogen blijven, ten einde daar zijn leven te slijten.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den November.

Ten gevolge van de onafgebrokene zware regens, die in de eerste dagen dezer week gevallen zijn, is het water in onze streken tot eene maar zelden gekende hoogte gerezen, zoodat al de lage gedeelten rondom de stad geïnundeerd en eene groote waternvlakte geworden zijn. Ook is bij het stormachtig weder in den nacht van den 12den op den 13den, ten in de haven liggend vaartuig met aardappelen geladen, als ook nog een ander schip, dat de Markt afvoer en met de koopgoederen geladen was van eenige kramers, die nu een aanloop der kermis verlaten, vertrokken, en dus niet alleen nu de voordeelen der verhandeling de reis herwaarts gechoopt hadden, maar ook hunnen geheelen voorraad, naar den aard der voorwerpen, als door het water bedorven zijnde, geheel of grootendeels verliezen.

Nadat ten gevolge van het staken der stemming in de avondzitting der Staten-Generaal van 11. Maandag, de discussie over het ontwerp-adres Woensdag morgen weder hervat was, hebben nog het woord gevoerd de heeren *Anemaet*, van *Gollstein*, de heer *Verwey Mejan*, die nog eene kleine verandering in de redactie nopens de verklaring der Eerste Kamer voorstelde, de *Kempnaer* en *Scheers van Harenbuispaal*.

De heer *Verwey Mejan* daartoe door den Voorzitter verzocht, formuleert zijn voorstel nader. De derde zitting van het 4de voorstel zal luiden als volgt:

»De Eerste Kamer, daarentegen, zonder te treden in het onderzoek omtrent het wenschelijkheid dezer herziening en verbetering in het algemeen, verzeent met de ontbinding van dien wensch zich niet te moeten vereenigen, uit hoofde van art. 227 der Grondwet.»

Het voorstel, aldus geamendeerd, wordt alsru in omvraag gebragt en, met eene meerderheid van 28 tegen 26 stemmen, aangenomen.

Het ontwerp-adres zal op de gebruikelijke wijze aan de Eerste Kamer worden verzonden.

Voor hebben gestemd de heeren: *Van Dam van Isselt, Corneli, Luzac, van Goltstein, Verwey-Méjan, Thorbecke, van Rechteren, van Heland, van Heemstra, Gevers, Duymaer, van Twist, van Naamen, Brouwer, Telting, Wichers, Strens, Cost Jordens, de Kempnaer, Storm, Modderman, de Monchy, Schooneveld, van Hogelanden, Michiels van Verduynen, de Man, van Sterling, Bruce en van Panhuys.*

Tegen hebben gestemd de heeren: *Scheers van Harenarspel, van Bleysswijk, Anemaet, Snouck Hurgonje, Kniphorst, Backer, van Nagell, Hoffman, Enschedé, Gouverneur, Römme, Corver-Hoofst, Nederburgh, Star Busmann, Mepso, van Sasse van Wisselt, Hoofst, Luyben, van Heeckeren, Repelaer, Druyvesteyn, Faber van Riensdijk, Mutsaers, den Tex, de Jong en van Akerlaken.*

Zijnde dezelfde leden als bij de stemming van maandag avond, met uitzondering van den heer *van Naamen*, die thans voor heeft gestemd.

Daarna is beraadslaging over de voordragt van wet nopens den inkoop der 3 $\frac{1}{2}$ per cent schuld van het voormalig Amortisatie-Syndicaat over het loopend jaar.

De heeren *de Man, van Goltstein, Bruce en van Dam van Isselt* hebben achtereenvolgens verklaard dat, hoezeer zij in vorige jaren tegen dit ontwerp hebben gestemd, omdat zij de verplichting van den Staat tot dien jaarlijkschen inkoop niet konden erkennen, zij thans hunne goedkeuring daaraan zouden geven, zonder die verplichting alsnog te willen toestemmen. Zij deden dit, omdat thans de middelen voorhanden waren, om dien inkoop te kunnen bewerkstelligen, zonder dat het noodig ware nieuwe schuld daarvoor te creëren. Bij deze gelegenheid hebben onderscheiden leden hunne vreugde te kennen gegeven over den verbeterden toestand van 's Rijks finantien. Inzonderheid heeft dit gedaan de heer *van Goltstein*, die opmerkte, dat er vroeger wanorde en verwarring in 's Rijks finantien heerschte en men in de onmogelijkheid verkeerde, om de gewone uitgaven van den Staat te bestrijden. Thans zijn echter gelukkig, zeide dat lid, regelmaat en orde overal zichtbaar, en bestaat het gegronde uitzigt dat de gewone uitgaven door de gewone middelen zullen kunnen worden bestreden. Dat lid meende dat er een gegronnd uitzigt bestond, dat de ondernomen conversie tot een goed einde zal worden gebracht. Door de aanneming der onderhavige voordragt, hoopte hij mede te werken tot verdere bevestiging van het crediet van den Staat.

De heeren *Gouverneur en Kniphorst* hebben, in verband met de zwaarigheid in, om, door de goedkeuring van dit ontwerp, als het ware de verplichting te erkennen tot afbetaling der 3 $\frac{1}{2}$ per cents schuld, die er, huns bedunkens, niet bestond.

De heer *Luzac* heeft die verplichting volgehouden en de hoop te kennen gegeven, dat de Vergadering op den sedert twaalf jaren in dezelve gevolgden weg zou voortgaan.

De heer *van Naamen* meent dat de meerderheid der Kamer reeds dikwerf die verplichting heeft erkend, en dat men daarop thans niet meer moet terugkomen. Hij acht het parlementair, om niet telkens op besliste zaken terug te komen, en beschouwt het als plicht, de besluiten van de meerderheid der Vergadering te eerbiedigen. Het is dan ook uit dien hoofde gewaagd, dat hij zich dezen morgen verplicht geoordeeld heeft, mede te werken aan de besluiten van de groote meerderheid der Vergadering gevolg te geven, al mogten sommigen zijne handelwijze als inconsequent beschouwen. Hij heeft zich voorgesteld, zoo lang hij lid dezer Vergadering zijn zal, naar plicht en geweten te handelen, en den door hem afgelegden eed indachtig te zijn, van het algemeen belang met al zijn vermogen te zullen bevorderen. Onder Gods hulp hoopt hij aan dat voornemen getrouw te zullen blijven.

Z. Exc. de *Minister van Finantien* heeft aangenaam getroffen te zijn door de woorden, die hij gehoord heeft, over de gevoelens die er blootgelegd zijn. Het was eene streelende belooning voor hem, na al de zorgen en opofferingen, die hij zich tot herstel der zoo zeer geschokt geweest zijnde finantien van den Staat, getroost heeft. Die woorden hebben hem vooral getroffen, wanneer hij dezelve in verband brengt met de verblijdende en gelukkige toekomst, die zich ten aanzien van 's Rijks finantien voordoet, en welke het gevolg is van de heilzame overeenstemming, die er tusschen de verschillende staatsmagten aanwezig is. Het getuigt wat nu vermogen, bij het behoud van de eendragt, en bij het in het nog houden der belangen van het dierbare Vaderland.

Ter stemming overgegaan zijnde, is de voordragt aangenomen, met eene meerderheid van 47 tegen 7 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Kniphorst, van Rechteren, Gouverneur, Römme, Storm, de Jong en Anemaet.* Vervolgens is in beraadslaging gekomen het voorstel van wet,

tot aanwijzing der middelen tot aflossing der schuld aan de Nederlandsche Handelmaatschappij.

De heer *Gouverneur* verklaart geene kennis te dragen, of de voorhanden zijnde middelen toereikende zijn, om de schuld van de Handelmaatschappij af te lossen. Te vergeefs heeft hij deswege eenige inlichting gevraagd. Bij de bestaande onzekerheid ten deze, acht hij zich verplicht, zijne goedkeurende stem aan dit ontwerp te weigeren.

De heer *van Heemstra* brengt eenige bedenkingen omtrent de inrigting van deze voordragt in het midden, en vraagt voorts eenige inlichtingen omtrent den tijd der aflossing aan de Handelmaatschappij. Ter versterking van het openbaar vertrouwen en tot bevestiging van het nationaal crediet, acht hij eene opheldering ten deze noodzakelijk.

Z. Exc. de *Minister van Finantien* geeft, in antwoord op de geopperde zwaarigheden, te kennen, dat de voorhanden zijnde middelen, ten gevolge van het welslagen der vrijwillige leening, niet alleen voldoen aan hetgeen men verwacht heeft, maar dat zelfs die verwachting overtroffen is. Het zal blijken bij de aanbidding van het ontwerp van wet, strekkende tot aanvulling der middelen voor 1844. De Regering stelt zich voor, bij die gelegenheid een terugblik te slaan op de berekeningen, welke er in het voorjaar bij de vaststelling der wet van Maart jl. gemaakt zijn, waarbij dan tevens de voordeelige loop van zaken aan het licht komen zal. Als een bewijs daarvan brengt de minister bij, de winst op de Belgische inschrijvingen, welke insgelijks medegevallen is. Z. Exc. herinnert, dat er bij vaststelling der wet van 6 Maart jl. gerekend was op het ontvangen van 45 miljoen. Daarvan is bij de wet ongeveer beschikt:

- 1°. Voor den achterstand van 1840 en vroeger . . . f 4,300,000.
- 2°. Tot aanvulling der middelen van 1841-1843 . . . 17,000,000.

Te zamen circa f 21,300,000.

Thans wordt er eene nadere aanwijzing bij de wet van 22 miljoen gevraagd, zullende het eene zaak van nadere zorg wezen, te bepalen, tot welk einde de overige gelden zullen worden gebezigd. De tegenwoordige voordragt strekt tot regularisatie van toegestemde uitgaven, zijnde de middelen daartoe voorhanden. Het strekt Z. Exc. tot een wezenlijk genoeg te kunnen mededeelen, dat het mogelijk is, aan het van den beginne af bestaan hebbende voornemen gevolg te geven, door namelijk de aflossing van de schuld aan de Handelmaatschappij, nog voor het einde van het loopende jaar te bewerkstelligen. Reeds is tot dat einde een voorstel aan het bestuur der Handelmaatschappij aangeboden.

Bij stemming, is deze voordragt aangenomen, met 51 tegen 2 stemmen. (De heeren *Gouverneur en Kniphorst*).

Hierna is de vergadering tot nadere bijeenroeping gescheiden. Donderdag moesten de sectien bijeenkomen, over de voordragten nopens het stem- en kiesregt, den accijns op het zout en het reglement van orde der Kamer.

— De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn ter vergadering beschreven tegen den 22sten November aanstaande.

— Z. Exc. de *Minister van oorlog* heeft, bij besluit van den 16den der vorige maand, L. O. N°. 19, de volgende dispositie genomen: » Vermits er zich enige ongewone gevallen hebben voorgedaan ten aanzien der verbanden, welke in der tijd, bij het aangaan van huwelijken door officieren, door de ouders of andere betrekkingen van eene der aanstaande echtgenooten, op zekere hun in eigendom toebehoorende vaste goederen zijn gelegd geworden, tot zekerheid van de door hen aangegane verbindtenis tot het doen van eene jaarlijksche uitkeering van 600 gulden aan een der belanghebbende, heb ik goedgevonden te bepalen, dat van nu voortaan, geene dergelijke verbindtenissen meer ter dezer zake zullen worden toegelaten, maar dat de officieren, die een huwelijk verlangen aan te gaan, gehouden zullen wezen, om, ingeval zij niet kunnen bewijzen, dat op een der grootboeken een genogzaam kapitaal is ingeschreven, waarvan het genot der renten ten behoeve der aanstaande echtgenooten speciaal verbonden is, alsdan bij het door hen in te dienen verzoekschrift, zoodanige stukken te produceren, waaruit stellig blijkt, dat een van beide of wel te zamen vaste goederen in werkelijken eigendom bezitten, of wel voor zoodanig bedrag als voldoende is, om de af trek der lasten, die gevorderde som van zes honderd gulden op te brengen, terwyl bij die gelegenheid door de belanghebbenden aan het daarbij betrokken kantoor van hypotheek, op de bedoelde goederen eene hypothecaire inschrijving ten behoeve van het departement van oorlog zal moeten worden genomen. »

— Z. Ms. *Freget Jansen*, luitenant J. F. D. *Boonhois*, en Z. Ms. *Freget Jansen*, luitenant C. J. *Eeg*, behoorende tot het smaldeel, dat onder de bevelen van Prins Hendrik der

Nederlandsen een' togt naar de Middellandsche zee heeft ondernomen, zijn II. Dingsdag, laatst van Gibraltar, in Texel binnengekomen.

K. H. Prins Hendrik der Nederlanden is donderdag avond uit Vlissingen in de residentie aangekomen.

Het heeft Z. M. behaagd, de opdracht aan te nemen van een Werk van den, als schrijver, in de kunstwereld met roem bekenden Dr. G. Rathgeber, te Gotha, zijnde eene *beredende geschiedenis van de Nederlandsche Schilder-, Houtsnee- en Graveerkunst*. Van het reeds verschenen gedeelte dezes hoogst-belangrijken werks ziet eene door aantekeningen vermeerderde Nederlandtsche vertaling te Amsterdam het licht, over 't welk allezins gunstig wordt geoordeeld.

Van 's Bosch meldt men, dat in den nacht van den 12den op den 13den November, in de gemeente Berlicum, ten huize van den koopman N. Spierings, een belangrijke diefstal is gepleegd, zijnde hij van zijn goud- en zilverwerk benevens van de voorhanden specie beroofd geworden. Het was der justitie nog niet gelukt de daders op het spoor te komen.

Uit Arnhem wordt berigt, dat de burgemeester van Hengelo, de heer Wilbrennick, wegens zijne verregaande nalatigheid bij het ontvangen der tijding van den schrikkelijken moord, onlangs in die gemeente gepleegd, voorloopig door den heer Staatsraad-Gouverneur van Gelderland in zijne bediening is geschorst geworden.

Het Journal de la Haye spreekt officieel tegen, dat het slot Eoeststein geheel of gedeeltelijk zal afgebroken worden.

De heer P. H. Suringar, hoogleeraar in de geneeskunde aan de Clinische school te Amsterdam, in de vergadering van den 6 dezer door den Raad dier stad benoemd tot honorair hoogleeraar aan het Athenaeum Illustre, zal beide deze betrekkingen met het houden eener plegtige redevoering openlijk aanvaarden op den 22 dezer maand, des namiddags ten twee ure, in de groote gehoorzaal van het Athenaeum.

Zoo door de tegenwoordige als vroegere leerlingen van de Koninklijke Akademie der Wetenschappen te Amsterdam, s' avonds een serenade gegeven aan de beide koninkrijken door Z. M. tot ridders benoemde kunstschilders, de heeren W. Penningman en J. A. Kruseman. De serenade is uitgevoerd geworden door de heeren toonkunstenaren, uitmakende het orkest van den heer J. E. Stumpff.

Men heeft de Javasche Courante ontvangen, van den 27 en 31 Julij. Volgens dezelve, was er, in den nacht tusschen den 16 en 17 dier maand, een hevige brand ontstaan in de hoofdplaats der residentie Soerakarta, waardoor een aantal van niet minder dan 100 inlandsche bamboezen woningen eene prooi der vlammen werd. Daarna sloeg de brand naar het Chinese kamp over, waar 32, meest steenen huizen vernield werden. De schade werd op ruim f 70,000 begroot.

Te Samarang was den 20 het korrelhuis, nabij den kruidmolen, benevens eene opene loods, gesprongen, waardoor drie Europeesche artilleristen, benevens zes koelies, zoo zwaar gewond werden, dat sommigen daarvan terstond, en de overigen kort daarna overleden zijn.

Veel's houden de jongste Oostindische berichten, loopende tot het einde van Julij in, dat de kruistogten der Nederlandsche oorlogsvaartuigen tegen de zeeroovers in den laatsten tijd vruchteloos geweest waren. Onlangs zijn hier en daar wel rooverspraaiwen hadden verkend, hebben zij die evenwel niet kunnen achterhalen.

Van den 18den tot den 30sten dezer zal te Parijs een boekverzameling worden verkocht, die meer dan duizend elzeviersche en andere hollandsche en belgische drukken in klein 12° bevat, en waarvan de catalogus zich door een overzicht omtrent de geschiedenis dier drukken onderscheidt.

194ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

TWEDE KLASSE.

- 5° Trekking. N° 2734, een prijs van f 2500.
- 6° " " " N° 10867, " 1000.
- 7° " " " N° 17742, " 20,000; N° 13268, " 1250; N° 10994, " 3801, " 800; ieder f 1000.
- 8° " " " N° 7345, een prijs van f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS, van gisteren (15 November) was de fondsnotering: Ned. 2¹/₂ pCt. 62¹/₈; 3 pCt. 75¹/₈; 5 pCt. 99¹/₈; Amort.-Syndic. 4¹/₂ pCt. 99¹/₈; 3¹/₂ pCt. 89¹/₈; Handelsm. 147¹/₈; Nieuwe dito 99¹/₈; Spanje 22¹/₈; Onhep. St. 20¹/₈;

3 pCt. 35¹/₂; Coupons Ardoins 25; Passiva 6¹/₈; Deferred 7¹/₈; Portug. te L. 2¹/₂ pCt. 54¹/₈; Rusbond 107¹/₈; Id. 1834 en 1836 99¹/₈; 4 pCt. bij Hope 91¹/₈; dito bij Stegl. 90¹/₈; Certif. te Hamb. 5 pCt. 104¹/₈; Certif. Assign. 6 pCt. 74¹/₈; Bankactien 7¹/₈.

* * De bekende en onbekende SCHULDESCHEERS (de heroorregte en de pand of hypotheek hebbende daaronder begrepen) van den persoon van DOMINICUS BROEKHOVEN, Winkelier, wonende te Oosterhout, bij vonnis van den vijften November 1800 vier en veertig behoorlijk geregistreerd, op deszelfs verzoek in staat van FAILLISSEMENT gesteld, worden bij deze op bevel van den E. A. Heer LOKE, Regter-Commissaris in genoemd Faillissement, opgeroepen om op Zaterdag den dertigsten November dezes jaars, des voormiddags ten een uur, in de Vergadering van het Paleis van Justitie te Breda, de Vergadering bij te wonen, in welke tot de verificatie hunner Schuldvorderingen zal worden overgegaan.

De Curator,
M. L. H. C. INGENHOUZ.

MEN VRAAGT TE HUUR TEGEN 1° MEI 1845, BINNEN BREDA.

Een VRIJ HUIS op een vrolijken stand, voorzien van 5 à 6 KAMERS, KEUKEN, KELDER, ZOLDER en verdere GE-MAKKEN, liefst met een TUINTJE of open PLAATSJE tegen den Huurprijs van f 400 à f 450. Opgave van Stand enz., wordt zoo spoedig mogelijk verzocht, onder Convert L. W. bij de Uitgevers dezer.

Op zeer voordeelige voorwaarden wordt tegen 1° Januarij danstaande ter overneming aangeboden.

De wel ter nering staande HERBERG DE KOEPEL, staande en gelegen aan het Klooster binnen deze stad, waarin sedert eenige jaren met het beste succes affaire gedreven is.

Nadere informatie te bekomen bij den Kastelein zelve.

Voor het Departement van Financiën, Arrondissements-Directie Breda, Kantoor der Domeinen te Breda.

OPENBARE HOUTVERKOOPING.

De ONTVANGER der Domeinen te Breda, zal, als daartoe gemagtigd, op Woensdag den 20. November 1844, des morgens ten 11 ure, ten overstaan van den Heere Burgemeester der Stad Bergen-op-Zoom, ten Raadhuijs aldaar, in het openbaar, aan de meestbiedenden, VERKOOPEN:

Twintig Kavels EIKEN-, ELZEN- en ander SCHAARHOUT, staande op de Glacis der Vesting Bergen-op-Zoom, tusschen de Steenbergsche- en Wouwsche Poorten.

BREDA, den 15. November 1844.

De Ontvanger der Domeinen,
P. SIX.

M. F. R. VAN NAERSEN, Notaris te Breda, zal, op Vrijdag den 22. November 1844, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement der Stad Breda, bij FRENSDORFF, te Breda, ten verzoeken van de Administratie der Artillerie in garnizoen te Breda, publiek aan de meestbiedenden, tegen koninklijke betaling, VERKOOPEN:

Acht op reform gestelde RIJ- en TREKRAADEN, welke ten plaats voornoemd een uur vóór de Verkooping woef een ieder zullen zijn te zien.

VERKOOPING

van Timmer-, Gerief- en Brandhout,

OP ZES MAANDEN CREDIET.

A. MEUWESSEN en CH. VERKAAR, zullen op Donderdag den 28. November 1844, des morgens ten tien ure, bij J. MAR-TENS, aan de Ginneken-Poort, PUBLIEK VERKOOPEN:

Eene groote partij HOUTWAREN, bestaande in:
600 Stuks EIKEN SCHALEN
40 Kavels EIKEN STRUKEN en SPAANDERS.
20 " " " Gekloven en Ongekloven STRUKBLOKKEN.
Een groot aantal EIKEN DEELLEN, geschikt voor Beschietingen, en verscheidene Kavels VADEN, KACCHEL en TALHOEK.

Alle gemelde Houtwaren zijn daags te vóór de Verkooping te zien.